

**Yapım İşinde iş artışı kapsamında yapılan bazı imalatlar için yeni fiyat hesaplanırken bulunan tutara, idare ile yüklenicinin anlaştığı % 2 oranında; iş eksilişi kapsamında sözleşmeden çıkarılan benzeri imalatlar için fiyat tespiti edilirken, yaklaşık maliyetle sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunan % 31,136 oranında indirim uygulanması**

Kamu İdaresi Türü

Yüksek Öğretim Kurumlarıkararı

Yılı

2015

Dairesi 2

Karar No

35451

İlam No

150

Tutanak Tarihi

19.1.2017

## Kararın Konusu İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yapı İşleri Daire Başkanlığınca anahtar teslimi götürü bedel usulü ile ihale edilen,

... Meslek Yüksek Okulu Derslik ve Ofisler Yapım İşinde iş artışı kapsamında yapılan bazı imalatlar için yeni fiyat hesaplanırken bulunan tutara, idare ile yüklenicinin anlaştığı % 2 oranında; iş eksilişi kapsamında sözleşmeden çıkarılan benzeri imalatlar için fiyat tespit edilirken, yaklaşık maliyetle sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunan % 31,136 oranında indirim uygulandığı,

... Laboratuvarı Binası Yapım İşinde İş artışı kapsamında yapılan bazı imalatlar için yeni fiyat hesaplanırken bulunan tutara, idare ile yüklenicinin anlaştığı % 5 ve % 15 oranında; iş eksilişi kapsamında sözleşmeden çıkarılan benzeri imalatlar için fiyat tespit edilirken, yaklaşık maliyetle sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunan % 35,435 oranında indirim uygulandığı,

Tespit edilmiştir.

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 inci maddesinde;

“ ...

(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

1. a) Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

1. b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

1. c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

1. a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

1. b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

1. c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri.

...

(5) Yeni hesabında, ikinci fıkranın (a) bendine göre, teklif analiz ile kıyaslanarak bulunan analizin kullanılması halinde, bu analizin temsil ettiği iş kalemi miktarı ile yeni tespit edilecek iş kalemi miktarının rayiçlere ve genel giderlere tesiri dikkate alınır.

6) İdare istediği takdirde; bir işte, sözleşmeye esas proje içinde kalan ancak öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde, ayrıca bir yükleniciye yaptırılması mümkün olan bir işi başkasına da yaptırabilir, bundan dolayı yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz." denilmektedir.

İş artışı ve/veya iş eksilişinde sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin yeni fiyat belirlenmesine ilişkin hükümlerine uygun olarak ve ilgili rayiçler kullanılarak yeni fiyatların tespit edilmesi gerekmektedir. Bu konuya ilişkin, Yüksek Fen Kurulu'nun 09.01.2014 tarih, 2014/04 numaralı kararında özetle;

“Bütün bu hususlar birlikte dikkate alındığında; YİĞŞ'nin 22 nci maddesine göre yeni birim fiyatların tespiti sırasında, sözleşmeden gelen ve yüklenicinin kabulünü içeren durumlar hariç, sözleşme bedeli ve yaklaşık maliyetten hareketle bulunacak bir oranda fiyatların tenzilatı tabi tutulmasının 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatlarına uygun düşmemektedir.

...

Yapımından vaz geçilen iş kalemleri ile yapımına karar verilen yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların, ön bölümde belirtilen hususlar da göz önünde bulundurularak, Sözleşmesi eki YİĞŞ'nin 22'nci maddesinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda Sözleşmenin taraflarınca müştereken tespit edilmesinin gerektiği ve bunun da mümkün bulunduğu,” denilmektedir.

Bahse konu her iki ihale de anahtar teslimi götürü bedel usulüyle yapılmış olup, her ikisinde de, sorguda belirtilen iş artış ve azalışlarına konu imalatlar için sözleşmelerinde teklif fiyat bulunmamaktadır. Her ne kadar Yapım İşleri Genel Şartnamesinde azalan işlerin bedellerinin nasıl tespit edileceği hususunda açık bir yöntem belirlenmemişse de,

sözleşmesinde teklif fiyatı bulunmayan işler için hem artışta, hem de azalışta aynı yöntemle fiyatın belirlenmesi ve aynı indirim oranının uygulanması gerekir. Aksi durum, yani sözleşmesinde teklif fiyatı bulunmayan iş kalemlerinden iş artışı olanlar için tespit edilen fiyata farklı oranda indirim uygulanırken, iş azalışı olanlar için tespit edilen fiyata farklı oranda indirim uygulanması hakkaniyete uygun düşmemektedir. Yaklaşık maliyetle sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bir indirim oranı tespit etmek de mevzuata uygun değildir.

Dolayısıyla iş artışlarındaki yeni fiyat tespitinde olduğu gibi, iş azalışları için de güncel fiyat tespiti en uygun yöntemdir. Esasen Yapım İşleri Genel Şartnamesine göre tespit edilen yeni fiyatlar için bir indirim oranı uygulanması gerekmekte ise de, iş artışı için yüklenicinin mutabakatıyla bir indirim oranı belirlenmişse, iş azalışında da aynı oran uygulanmalıdır.

Bu itibarla;

– ... Meslek Yüksek Okulu Derslik ve Ofisler Yapım İşinde iş artışı kapsamında yapılan bazı imalatlar için yeni fiyat hesaplanırken bulunan tutara, idare ile yüklenicinin anlaştığı % 2 oranında; iş eksilişi kapsamında sözleşmeden çıkarılan benzeri imalatlar için fiyat tespit edilirken, yaklaşık maliyetle sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunan % 31,136 oranında,

– ... Laboratuvarı Binası Yapım İşinde İş artışı kapsamında yapılan bazı imalatlar için yeni fiyat hesaplanırken bulunan

tutara, idare ile yüklenicinin anlaştığı % 5 ve % 15 oranında; iş eksilişi kapsamında sözleşmeden çıkarılan benzeri imalatlar için fiyat tespit edilirken, yaklaşık maliyetle sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunan % 35,435 oranında,

İndirim uygulanmak suretiyle toplam ... TL kamu zararı oluşmuştur.

... Meslek Yüksek Okulu Derslik ve Ofisler Yapım işinde eksilen ve artan imalatlar inşaat işlerine ait olup sorumlulardan Şube Md. V. ... bu işte Makine Kontrolörü olarak görev aldığından, yine Elektrik- Elektronik Mühendisi ... ve Makine Mühendisi ...'in söz konusu iş kalemleriyle ilgili herhangi bir illiyet bağı olmadığından sözü edilen işe ilişkin olarak oluşan kamu zararında sorumlulukları bulunmadığına, bu nedenle ... TL'nin Harcama Yetkilisi (Dai. Bşk. V.) ..., Gerçekleştirme Görevlisi (Şube Md. V.) ..., (İnşaat Mühendisi) ... , (İnşaat Mühendisi) ... ve (İnşaat Teknikeri) ...'dan, müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizi ile birlikte tazminine,

Oybirliğiyle,